

Etusivu>Kanteen nostaminen>Oikeusapu

Oikeusapu

Oikeusapua koskevan oikeuden ansiosta henkilöt, joilla ei ole riittäviä varoja, voivat vastata tuomioistuinasian tai oikeudellisen edustamisen kustannuksista. Oikeusapujärjestelmiä on kaikissa Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioissa, ja ne kattavat sekä yksityis- että rikosoikeudelliset menettelyt.

Kuvittele tilanne, jossa olet riitaantunut jonkun kanssa omassa maassasi tai ulkomailla ja haluat viedä asian tuomioistuimeen, tai tilanne, jossa sinun on puolustauduttava oikeudessa, koska toinen osapuoli saattaa asian vireille tuomioistuimessa sinua vastaan. Kuvittele tilanne, jossa sinua syytetään rikoksista omassa maassasi tai ulkomailla eikä sinulla ole varaa oikeudelliseen neuvontaan ja/tai edustamiseen tuomioistumisessa. Kaikissa edellä kuvatuissa tapauksissa voit pyytää oikeusapua.

Oikeudesta oikeusapuun säädetään

Euroopan ihmisoikeussopimuksessa – Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 3 kohdan c alakohdassa taataan vastaajalle oikeus oikeudelliseen avustamiseen, jos vastaaja ei itse pysty siitä maksamaan, ja maksuttomaan oikeusapuun oikeudenmukaisuuden niin vaatiessa.

Euroopan unionin perusoikeuskirjassa – perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaan oikeusapua annetaan niille, joilla ei ole riittäviä varoja, jos tällainen apu on tarpeen, jotta asianomainen voisi tehokkaasti käyttää oikeutta saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Oikeusapu yksityisoikeudellisissa menettelyissä

Kansalliset riita-asiat

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa on käytössä oikeusapujärjestelmä. Jos olet riitaantunut jonkin yrityksen, ammatinharjoittajan, työntäjän tai muun henkilön kanssa **asuinmaassasi** eikä sinulla ole riittävästi varoja oikeudenkäyntiä varten, voit pyytää oikeusapua kansallisten säännösten mukaisesti.

Jäsenvaltioiden kansallisten oikeusapujärjestelmien vertailu osoittaa kuitenkin, että järjestelmien toimintaperiaatteissa, organisaatiossa ja hallinnossa on perustavanlaatuisia eroja. Järjestelmien toimintaperiaatteiden mukaan joissakin jäsenvaltioissa perustavoitteena näyttää olevan oikeudellisten palvelujen ja oikeussuojan tarjoaminen kaikille, kun taas toisissa oikeusapu on ainoastaan kaikkein vähävaraisimpien saatavilla.

Tietoa kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä saa napsauttamalla kyseisen valtion lippua.

ARKISTOITU EJN-verkkosivusto (siviili- ja kauppaoikeus)

Rajat ylittävät riita-asiat

Jos olet riitaantunut jonkin yrityksen, ammatinharjoittajan, työntäjän tai muun henkilön kanssa **ulkomailla** eikä sinulla ole riittävästi varoja oikeudenkäyntiä varten, voit pyytää rajat ylittäviä riita-asioita koskevaa oikeusapua.

Rajat ylittävissä asioissa annettava oikeusapua koskeva **direktiivi** hyväksyttiin helpottamaan oikeusavun saantia siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Se käsittää ennen oikeudenkäyntiä annettavan oikeudellisen neuvonnan sovinnon saavuttamiseksi ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa, oikeudellisen avustamisen asian vireille panemiseksi tuomioistuimessa ja asianajajan käyttämisen edustajana oikeudenkäynnissä sekä avustamisen menettelyn kustannusten suorittamisessa tai niistä vapauttamisen.

Saadaksesi oikeusapua rajat ylittävissä asioissa sinun on täytettävä asiaankuuluva oikeusapuhakemusta koskeva lomake. Direktiivissä säädetään

kahdenlaisista lomakkeista: toinen lomake laaditaan oikeusapuhakemuksia varten ja toinen oikeusapuhakemusten lähettämistä varten.

Oikeusapu rikosoikeudellisissa menettelyissä

Kunkin jäsenvaltion lainsäädännössä määritetään, millä tavoin oikeusapua annetaan rikosoikeudellisissa menettelyissä niiden toimivaltaan kuuluvalla alueella. Euroopan oikeusportaalissa on tarkoitus julkaista yksityiskohtaista tietoa tästä aiheesta.

Tällä hetkellä ei ole olemassa tätä aihetta koskevaa EU:n lainsäädäntöä rajat ylittäviä tapauksia varten.

Päivitetty viimeksi: 20/01/2020

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.